

Sygn. akt VI U 2868/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2014 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania **W. Z.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.**

z dnia 26 lipca 2013 r. znak (...)

w sprawie: **W. Z.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu W. Z. prawo do emerytury od dnia 1 lipca 2013 r.;

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji;

III zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz ubezpieczonego W. Z. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginalnie właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 2868/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 lipca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. - po rozpoznaniu wniosku W. Z. z dnia 17 lipca 2013r. - odmówił wnioskodawcy (ubezpieczonemu) prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Organ rentowy przyznał, iż ubezpieczony posiada na dzień 1 stycznia 1999r. (dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej) wymagany do nabycia prawa do emerytury okres ponad 25 lat. Przyczyną odmowy przyznania ubezpieczonemu emerytury było nieposiadanie przez niego wymaganego co najmniej 15-letniego okresu zatrudnienia

w szczególnych warunkach. Ponadto organ rentowy poinformował ubezpieczonego, iż nie uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach okresów:

- od 1 marca 1973r. do 14 lutego 1974r.,
- od 15 stycznia 1976r. do 11 czerwca 1980r.,
- od 9 listopada 1982r. do 30 czerwca 1992r.

na podstawie świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z (...) Przedsiębiorstwa (...), gdyż nie spełniało ono wymogów formalnych (zostało wystawione na podstawie nieaktualnych rozporządzeń resortowych, aktów prawnych właściwego ministra- wykaz, dział, pozycja, punkt).

Zdaniem organu rentowego okres pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach (po odliczeniu urlopów bezpłatnych, zatrudnienia za granicą i okresów chorobowych) w przypadku prawidłowego świadectwa pracy wynosił 14 lat, 11 miesięcy i 5 dni.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł w imieniu ubezpieczonego jego pełnomocnik procesowy domagając się zmiany decyzji poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury oraz żądając zasądzenia od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego.

W uzasadnieniu odwołania skarżący twierdził, że okres zatrudnienia ubezpieczonego od 1 marca 1973r. do 14 lutego 1974r. oraz od 15 stycznia 1976r. do 30 czerwca 1992r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. powinien zostać mu uwzględniony jako okres pracy w szczególnych warunkach, gdyż pracował on w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonując prace wskazane w stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów wykazie A dziale V pozycji 2, to jest prace przy budowie oraz remoncie chłodni kominowych i kominów przemysłowych na stanowisku murarza.

Dodatkowo ubezpieczony zarzucił, iż organ rentowy nie wziął pod uwagę przy ustaleniu okresu wykonywania przez niego pracy w szczególnych warunkach jego zatrudnienia poza granicami kraju od 20 czerwca 1980r. do 4 listopada 1982r., w którym to okresie wykonywał on taki sam rodzaj pracy jak w kraju. W toku procesu ubezpieczony podnosił, iż do okresu pracy w szczególnych warunkach powinien zostać mu doliczony okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie od dnia 15 lutego 1974r. do 16 grudnia 1975r. - na podstawie art. 108 ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220 z późn. zm.) i zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa. Ubezpieczony dochował bowiem terminu wynikającego z art. 106 ust.1 powyższej ustawy, gdyż służbę wojskową zakończył 16 grudnia 1975r. a prace ponownie rozpoczął (u tego samego pracodawcy) w dniu 15 stycznia 1976r.

(pismo procesowe pełnomocnika ubezpieczonego k. 101-113 akt sprawy).

Organ rentowy wnosil o oddalenie odwołania, podtrzymując argumentację podniesioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (to jest 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli :

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy emerytalnej (co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn).

Przepisami dotychczasowymi w rozumieniu art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS są przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnym warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. nr 8, poz. 43 z późn. zm. - oznaczanego dalej jako rozporządzenie z 7 lutego 1983 r.).

Paragraf 2 tego rozporządzenia stwierdza w ust. 1 i ust. 2, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym okresy pracy, o których mowa wyżej, stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Spór w rozpoznawanej sprawie sprowadzał się do tego, czy ubezpieczony w dniu 1 stycznia 1999r. posiadał okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze co najmniej 15 lat.

Ubezpieczony W. Z. (urodzony (...)) zatrudniony był w okresie od 1 marca 1973r. do 30 czerwca 1992r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku murarza, wykonując prace przy budowie i remoncie chłodni kominowych i kominów przemysłowych. Tego rodzaju prace wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy między innymi w S. na terenie Elektrowni (...), w Zakładach (...) w B., na terenie Elektrowni w K..

(dowody: zeznania świadków T. K., J. K., Z. M., i H. K. oraz przesłuchanie ubezpieczonego – e protokół rozprawy k. 120v).

Okoliczności powyższe potwierdzają także dowód ze świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 6 czerwca 1995r. wystawionego dla ubezpieczonego przez likwidatora (...) Przedsiębiorstwa (...) w B. (w aktach osobowych nadesłanych przez podmiot archiwizujący).

Podkreślić należy, iż stanowisko murarza – zajmowane przez ubezpieczonego przez cały okres zatrudnienia – wskazane zostało jako stanowisko pracy w szczególnych warunkach w punkcie 2 pozycji 2 dziale V wykazu A stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach.

Odnosząc się do stanowiska organu rentowego, zgodnie z którym okres zatrudnienia ubezpieczonego w (...) Przedsiębiorstwie (...) (po odliczeniu okresów urlopów bezpłatnych, zatrudnienia z granicą i zasiłków chorobowych) wynosił 14 lat 11 miesięcy i 5 dni, wskazać należy iż ubezpieczony domagał się także zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zasadniczej służby wojskowej od dnia 15 lutego 1974r. do 16 grudnia 1975r.

W kwestii tej Sąd Okręgowy podzielił argumenty ubezpieczonego, iż okres zasadniczej służby wojskowej powinien zostać zaliczony do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Jak zasadnie podnosił pełnomocnik ubezpieczonego, okres tej służby przypadał w czasie zatrudnienia ubezpieczonego w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B., a więc w okresie wykonywania przez niego wyżej opisanej pracy w szczególnych warunkach.

Art. 108 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, w brzmieniu pierwotnym, (Dz. U. z 1967r. Nr 44, poz. 220) stanowił, że okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy.

Z kolei art. 106 ust.1 tej ustawy wskazywał na obowiązek pracodawcy, który zatrudniał pracownika w dniu powołania do zasadniczej służby wojskowej, do zatrudnienia go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub na stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszerogowania osobistego, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia ze służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia. Kwestia właściwej wykładni powyższych unormowań jest obecnie przesądzona (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16.10.2013r. II UZP 6/13 LEX nr 13859339).

Ubezpieczony udowodnił, iż po odbyciu zasadniczej służby wojskowej i przeniesieniu do rezerwy z dniem 16 grudnia 1975r. , w dniu 15 stycznia 1976r. podjął ponownie zatrudnienie na stanowiskach murarza w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B.

(dowód: odpisy książeczki wojskowej k.103-113 oraz świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 6.06.1995r., oraz

świadectwo pracy z dnia 24 czerwca 1992r. w aktach osobowych ubezpieczonego).

Oczywistym jest zatem, iż po doliczeniu do okresu pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach w B.P.B.P.P. w B. w wymiarze 14 lat 11 miesięcy i 5 dni okresu odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej posiada on okres pracy w szczególnych warunkach znacznie przekraczający 15 lat.

Z powyższych motywów na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa materialnego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył on wniosek o to świadczenie (art. 129 ust.1 ustawy emerytalnej).

W punkcie II wyroku nie stwierdzono odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji gdyż świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na które powoływał się ubezpieczony w postępowaniu przedsądowym, posiadało wady formalne dostrzeżone przez organ rentowy (m.in. nieprecyzyjne, niezgodne z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. określenie rodzaju wykonywanej przez ubezpieczonego pracy, powołanie się na uchylony wykaz C do tego rozporządzenia). Ponadto ustaleń co do zaliczenia zasadniczej służby wojskowej do okresu pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach Sąd dokonał na podstawie dowodów, które ubezpieczony złożył dopiero w postępowaniu sądowym.

O kosztach procesu w punkcie III wyroku orzeczono stosowanie do wyniku sporu na podstawie art. 98§1 i §3, art. 99 K.p.c. oraz §11 ust. 2 w związku z §2 ust.1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2012 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych... (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 490 ze zm.).

Na oryginale właściwy podpis.